Preekoutline: Mattheüs 5 / Psalm 15 | Darren Clarke

Predikant: Darren Clarke
Schriftlezing: Mattheüs 5:8; Psalm 15
Thema: Purity (Reinheid van hart)
Preek: https://refbapemmeloord.nl/preken/purity/

Introductie: de zaligsprekingen als karaktervorming

- De Bergrede (Mattheüs 5) is geen gewoon tekstboek-onderwijs, maar onderwijs dat karakter vormt en kneedt.
- God vormt Zijn aangenomen kinderen door de zaligsprekingen: Hij siert hen ermee.
- De eigenschappen in de zaligsprekingen worden niet alleen beschreven, maar ook voorgeschreven: iedere christen hoort ze in zijn eigen leven te zien.
- Aanleiding voor deze preek: eerder was er een preek over godsvrucht/vroomheid voor de mannen; nu volgt reinheid als zesde karakteristiek in de zaligsprekingen.
- Opbouw van de zaligsprekingen tot nu toe: arm van geest → besef van zonde → zachtmoedigheid → honger en dorst naar gerechtigheid → barmhartigheid → en nu: reinheid van hart.
- Centrale vraag voor de middag: wat betekent reinheid van hart, en hoe passen wij die toe op ons leven? Wat bedoelt Jezus met 'de reinen van hart zullen God zien'? (Mattheüs 5:8)
- Stelling van de prediker: deze zaligspreking is de belangrijkste van alle zaligsprekingen.
- Eerlijke waarschuwing vooraf: er komen moeilijke én aangenamer zaken aan de orde; we moeten leren kauwen op wat belangrijk is.

Het probleem: de menselijke natuur is van nature onrein

De zonde is diep ingegrift in het hart

- Jeremia 17:1: de zonde van Juda is met een stift van ijzer en een punt van diamant ingegrift op de schrijftafel van hun hart en op de hoorns van de altaren.
- De zonde staat soms zo diep gegrift dat we haar niet eens herkennen in onszelf: ze is permanent, niet uit te wissen.
- Jeremia 17:9: 'Arglistig is het hart boven alles, ja, ongeneeslijk is het. Wie zal het kennen?' → zelfs grondig zelfonderzoek bereikt de diepten van de boosheid niet.
- Jeremia 17:10: God beproeft de nieren en geeft ieder overeenkomstig zijn wegen en de vrucht van zijn daden.
- Conclusie: buiten de Schriften zijn wij als mensen in grote problemen; wij zijn van nature diep geketend door de zonde.

Niemand heeft van nature een rein hart

- De Bijbel zegt: zonder heiliging zal geen mens de Heere zien (Hebreeën 12:14, aangehaald als 'heiligheid, zonder welke niemand de Heere zal zien').

- Psalm 15:1 stelt een cruciale vraag: wie zal de berg van de Heere beklimmen, wie zal staan in Zijn heilige plaats?
- Dezelfde vraag in Psalm 24:3: wie zal de berg van de Heere beklimmen, wie zal staan in Zijn heilige plaats?
- Davids antwoord (Psalm 15:2 en Psalm 24:4): hij die oprecht wandelt, gerechtigheid beoefent, met zijn hart de waarheid spreekt, schone handen heeft en een rein hart.
- Eerlijke erkenning: wij zijn die mensen niet van nature. We zijn als Israël met gebroken systemen: we kunnen geen zuiver water pompen of produceren.

De oplossing: reinheid alleen in Christus

Christus als de enige Reine

- Christus spreekt tot Zijn discipelen: een zuiver hart is niet optioneel, maar werkelijk nodig.
- De meest zuivere, reinste, mooiste Mens die ooit geleefd heeft: Hij is gestorven en opgestaan; Zijn leven van reinheid kan van u zijn.
- Voor wie nog geen christen is: Hij opent de poorten en laat de veroordeelde binnen in de nabijheid van God.

Wat de wedergeboorte bewerkt: het nieuwe hart

- Wie door God aangeraakt en opnieuw geboren is, krijgt een nieuw hart: het stenen hart wordt verwijderd, het vlees (een hart van vlees) wordt ingevoegd (Ezechiël, impliciet aangehaald).
- Het rebellerende stenen hart verblijdt zich nu in de wet van de Heere: het houdt van Zijn geboden meer dan van goud of zilver.
- Psalm 19: de wet van de Heere is volmaakt en bekeert de ziel; de getuigenis is betrouwbaar en geeft de eenvoudige wijsheid; de bevelen zijn recht en verblijden het hart; het gebod is zuiver en verlicht de ogen; de vreze des Heeren is rein en houdt voor eeuwig stand; de bepalingen zijn waarachtig en rechtvaardig.
- De psalmist: zij zijn begerenswaardiger dan goud, ja dan veel zuiver goud, en zoeter dan honing (Psalm 19).
- Wij zijn nu geen mensen die door de wet beheerst of er bang voor zijn, maar mensen met een verlangen om de wet te volgen.
- In de Bergrede legt Christus de lat hoger op alle terreinen van de wet: moord, overspel, echtscheiding, eden, vergelding, liefde, aalmoezen, gebed, vasten, rijkdom, oordelen. Maar de nieuwe mens in Christus is daarmee afgerekend.
- Christus is onze reinheid: wij kijken naar Zijn voltooide werk, maar dat heeft een concrete impact op ons leven. Wij streven ernaar rein en heilig te zijn zoals Hij heilig is.

Punt 1: een rein hart reguleert

Regulering van de wandel voor God (Psalm 15:2)

- Psalm 15:2: 'Hij die oprecht wandelt en gerechtigheid beoefent, die met zijn hart de waarheid spreekt.'
- Een zuiver hart reguleert de relatie met God: het staat niet toe een leven te leven in het zondige vlees.
- Oprecht wandelen betekent geen volmaaktheid, maar een verandering in houding en hart in hoe men voor de Heere leeft.
- Het bewerkt dat wij gerechtigheid beoefenen: wij willen het juiste doen.

Regulering van de liefde en de tong

- De Heere God liefhebben met heel ons hart, ziel en kracht; de naaste liefhebben als onszelf: dat is wat een zuiver hart in ons aanroert.
- Het maakt dat wij waarachtig spreken: de tong wordt gereguleerd.
- Samenvatting: een rein hart reguleert hoe wij ons gedragen, hoe wij wandelen, hoe wij werken, hoe wij spreken en hoe wij anderen behandelen.

Punt 2: een rein hart beperkt en hervormt

Geen verbergen voor God (Psalm 15:3)

- Psalm 15:3: 'Hij die niet lastert met zijn tong, zijn naaste geen kwaad doet en geen smaad op zijn vriend werpt.'
- Er is geen pretentie of verbergen voor God: Hij ziet en weet alles, ook de zaken van het hart.
- Wij kunnen net als Adam en Eva proberen ons te verbergen voor de Heere, maar Zijn ogen zijn geopend voor alle dingen.

Concreet zichtbaar gedrag

- De enigen die in de nabijheid van de tabernakel kunnen zijn, zijn diegenen die hun hart onder controle hebben: teruggehouden van wat ze van nature zouden doen.
- Praktisch: niet roddelen of lasteren, anderen geen kwaad doen, geen smaad op een vriend werpen, geen woekerrente, geen steekpenningen aannemen (Psalm 15:3-5).
- Een christen ziet er op een bepaalde manier uit: het verschil tussen Petrus en Judas was simpelweg de staat van hun hart.
- Illustratie: de hardhartige mensen van Israël eindigden in ballingschap, ook nadat God hen tot Zijn volk had gemaakt, een huis, een wet en beloften had gegeven.
- Kanttekening: dit is geen perfectheid, maar een veranderd hart dat de problemen begint te herkennen.
- Door de Heilige Geest kan het hart ingeperkt en hervormd worden: wij kunnen niet op één plek blijven staan.
- Citaat Leonard Ravenel (oud predikant): 'Het is niet goed om alleen maar uitgedaagd te worden; je moet veranderd worden.' → een zuiver hart is wat wij nodig hebben.

Punt 3: een rein hart regeert

Geregeerd door Christus, niet door eigen mogelijkheden

- Wie de heilige heuvel kan beklimmen, schone handen heeft en een rein hart: die persoon wordt geregeerd door dat reine hart, niet door eigen mogelijkheden.
- Het is wat Christus in hem gedaan heeft, niet wat hij zelf presteert.
- Er is een maatstaf die christenen kennen en die zij niet moeten overschrijden: de lens van de Schriften leidt het leven in alle zaken die te maken hebben met het leven en met goddelijkheid.
- Psalm 119:11: 'Ik heb Uw belofte in mijn hart opgeborgen.' → dit is de verandering die moet plaatsvinden.

Wat zuiver van hart zijn werkelijk inhoudt

- Het is geen absolute afwezigheid van zonde: Johannes zegt dat wie zegt geen zonde te hebben, zichzelf misleidt en de waarheid niet in zich heeft (1 Johannes 1, impliciet aangehaald).
- Zuiver van hart zijn is een getransformeerde staat: steen is vlees gemaakt.
- Veranderde houding, veranderd karakter en persoonlijkheid van het hart van vlees.
- De nieuwe mens heeft een nieuw hart met nieuwe verlangens: het hart was van nature vol kwaadaardigheid, niet te kennen met ons eigen verstand (Jeremia 17:9, terugverwijzing).
- Als een harttransplantatie, als chirurgie: dit moet voor iedereen gebeuren.
- Geen wet, geen legalisme, maar een rein hart dat bewerkt: nieuwe maatstaven, nieuwe motieven, nieuwe doelen, nieuwe verlangens, nieuwe genegenheden, nieuwe houdingen.
- De Bijbel: het oude is weggedaan en het nieuwe is gekomen.
- Wij kunnen nu met Mozes zeggen dat wij God kennen: Hij is niet langer ver weg. Niet zoals de kinderen van Israël die de berg niet mochten naderen, maar wij kunnen nu vrijmoedig de troonzaal binnengaan en de levende God naderen.
- Niet een kleine hoop, maar een absolute verzekering in God, een veiligheid onder de schaduw van Zijn vleugelen.

Psalm 57: het bereid hart

- Psalm 57:7: 'Mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid.' → vóór de wedergeboorte konden wij dit niet zeggen; wij dwaaldden en verontachtzaamden God.
- Als wij opnieuw geboren zijn door de Geest, kunnen wij zeggen: mijn hart is bereid. Ook al zijn er moeilijke dagen.
- Psalm 57:8-10: 'Ik zal zingen en ik zal psalmen zingen. Ontwaak, mijn eer. Ik zal U loven onder de volken, Heere. Ik zal tot U zingen onder de natiën.' → dit is de visie op God Die wij hebben.
- De zuiveren van hart zullen God zien: door de aanbidding en door de manier van leven die de Heilige Geest in hen bewerkt.
- Er zal een dag zijn dat wij de eeuwige God zullen zien wanneer de Heere Jezus wederkeert en Zijn glorie en volheid zichtbaar wordt.
- Tot dat moment: laat het zuivere hart ons christelijke leven regeren.

Illustratie: de opwekking op het eiland Lewis (1949)

Duncan Campbell en Psalm 24

- Citaat van Duncan Campbell, predikant tijdens de opwekking op het eiland Lewis in 1949.
- Het eiland was goddeloos: geen liefde voor God, geen zuiverheid, drinken en kwaadaardigheid.
- Maanden lang hadden vrouwen gebeden en gewacht op God, maar er gebeurde niets.
- Op een avond opende een jonge man zijn Bijbel bij Psalm 24: 'Wie zal de berg van de Heere beklimmen, wie zal staan in Zijn heilige plaats, wie rein is van handen en zuiver van hart?'
- Hij sloot zijn Bijbel, keek zijn metgezellen aan en zei: 'Broeders, het lijkt mij zoveel schijnheiligheid dat wij wachten zoals wij doen, tenzij wij in de juiste verhouding tot God staan. Ik moet mijzelf afvragen: zijn mijn handen rein, is mijn hart zuiver?'
- Toen hij begon te bidden, werd er een kracht losgelaten die de parochie deed schudden van het middelpunt tot aan de rand: God had hen bezocht en de parochie zou nooit meer dezelfde zijn.

- Toepassing: wij kijken naar God om in kracht te komen in onze levens. Wij zijn gebroken vaten zonder hoop buiten Christus.

Conclusie en oproep

Christus is de enige Reine

- Hij is de enige met reine handen en een rein hart die ooit geleefd heeft.
- Alleen op Zijn autoriteit kunnen wij de heuvel van God beginnen te beklimmen.
- Hij maakt ons rein en zuiver: Hij heeft onze vuile vodden aangenomen en Zijn eigen mantel der gerechtigheid op ons geplaatst.
- Vraag aan de gemeente: zijn uw handen rein, is uw hart zuiver? Buiten Christus: nee. In Christus: absoluut ja.

Oproep tot leven voor God

- Wij moeten de heuvel van God beginnen te beklimmen in ons leven: voor Hem leven met alles wat wij hebben, ons leven op het spel zetten als het nodig is.
- Verlangen naar hetzelfde als op Lewis: wil je dat hier zien gebeuren? Wil je dat zien in je eigen omgeving?
- Wij moeten het evangelie verkondigen met alles wat wij hebben: de mensheid verandert daardoor en wordt toegenaderd tot het Koninkrijk.
- Dagelijkse gebedshouding: 'Schep in mij een schoon hart, o God' (Psalm 51, impliciet aangehaald).
- Slotwoord: 'Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien' (Mattheüs 5:8). Bede dat dit de ervaring mag zijn van ieder in de ruimte en van diegenen buiten, door de prediking van het evangelie.

Discussievragen

1. Uit de preek: wat betekent het dat Jezus zegt 'zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien'? Hoe zie jij God nu al, en hoe verhoud je je tot die belofte voor de toekomst?
2. Uit de preek: de prediker stelt dat het verschil tussen Petrus en Judas simpelweg de staat van hun hart was. Wat zegt dat over het belang van een veranderd hart ten opzichte van uiterlijk gedrag?
3. Suggestie: Jeremia 17:9 zegt dat het hart arglistig is boven alles en ongeneeslijk. Hoe herken jij in je eigen leven dat de zonde dieper zit dan je zelf kunt peilen? Wat doe je daarmee?
4. Suggestie: de jonge man op Lewis vroeg zichzelf af: 'Zijn mijn handen rein, is mijn hart zuiver?' Durf jij die vraag eerlijk aan jezelf te stellen? Wat komt er dan boven?
5. Suggestie: de prediker noemt nieuwe maatstaven, nieuwe motieven, nieuwe doelen, nieuwe verlangens en nieuwe houdingen als vruchten van een rein hart. Welke van deze veranderingen zie jij concreet terug in je eigen leven, en waar verlang je nog naar groei?

Deze outline is automatisch gegenereerd op basis van de transcriptie van een Preek-opname en is bedoeld als persoonlijk studiehulpmiddel of gespreksaanzet, niet als officiële weergave van de preek. Wij kunnen niet garanderen dat de outline volledig, foutloos of theologisch representatief is.

Maak je eigen preekoutline op **preeksamenvatting.nl**

Een dienst van Betermetjan.nl